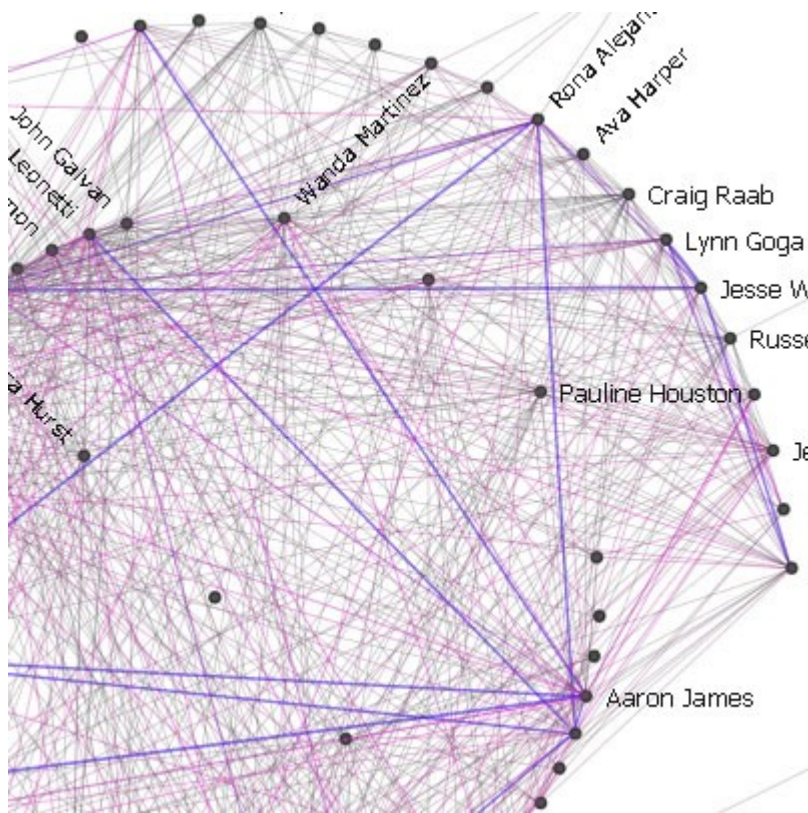

Programovacie techniky

10. Hľadanie do hĺbky, hľadanie do šírky,
najkratšia cesta v grafe, Dijkstrov algoritmus

Facebook ako graf

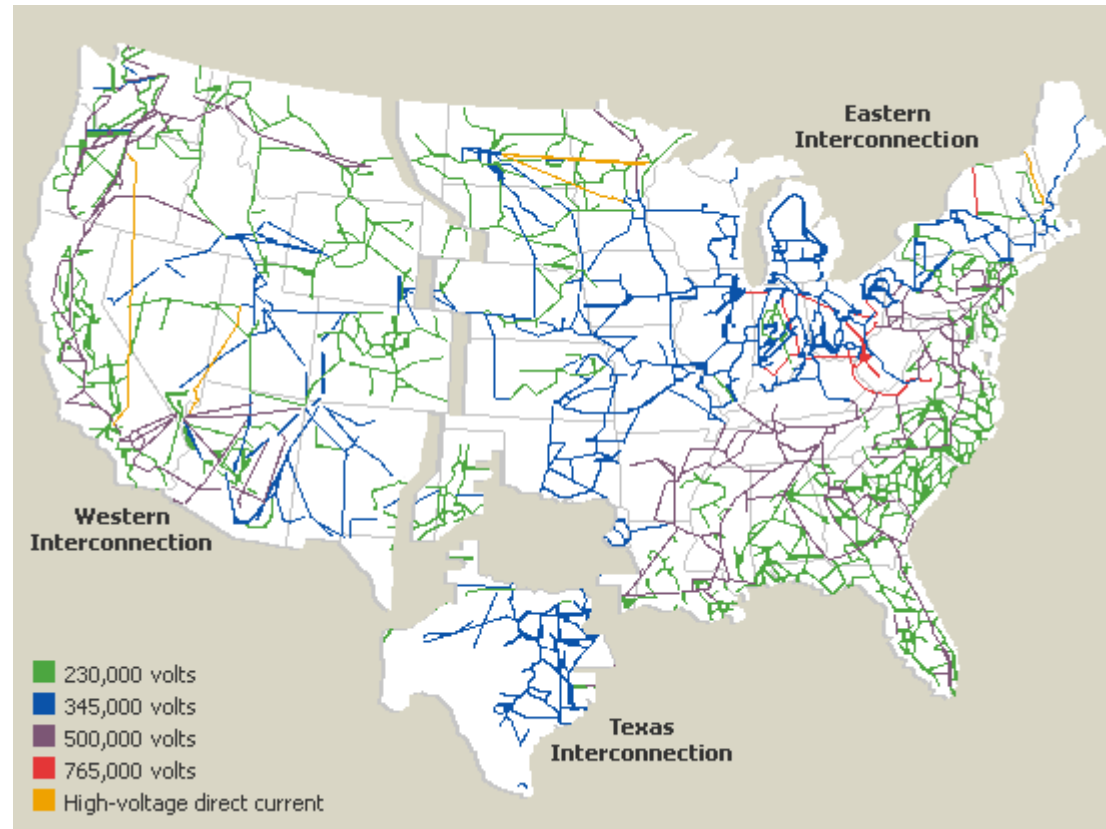
Uzol = používateľ
Hrana = priateľstvo medzi
používateľmi

Hľadanie do šírky?
Priemerný stupeň uzla?
Najkratšia cesta?
Priemer grafu?
– six degrees of
separation

Six degrees of separation

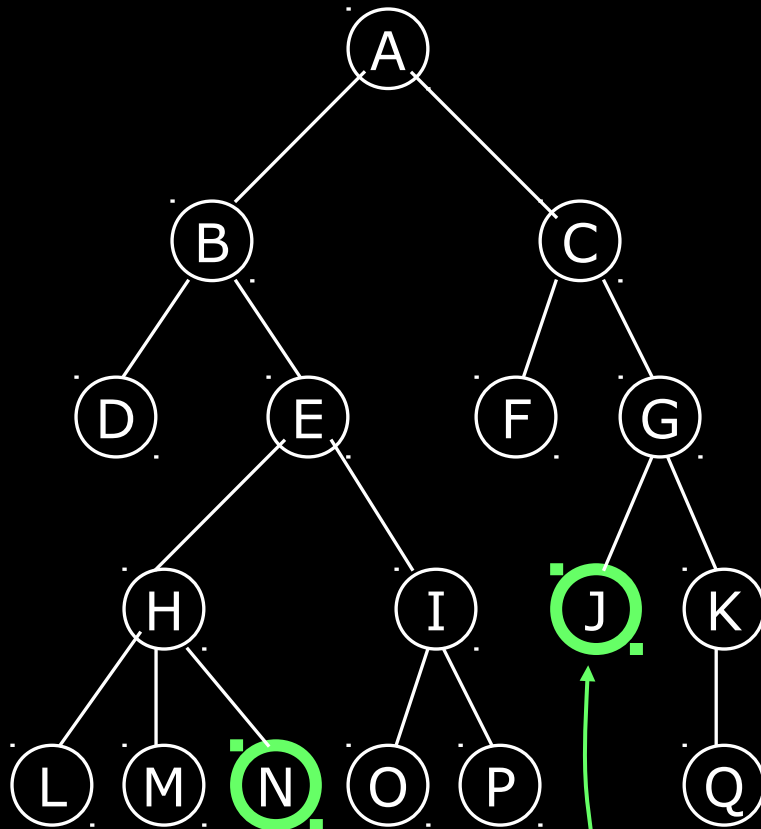
"We found that six degrees actually overstates the number of links between typical pairs of users: while 99.6 percent of all pairs of users are connected by paths with 5 degrees, 92 percent are connected by only four degrees."

Elektrizačná prenosová sieť

Aký je priemerný stupeň uzla?
V porovnaní s Facebookom?

Hľadanie v strome

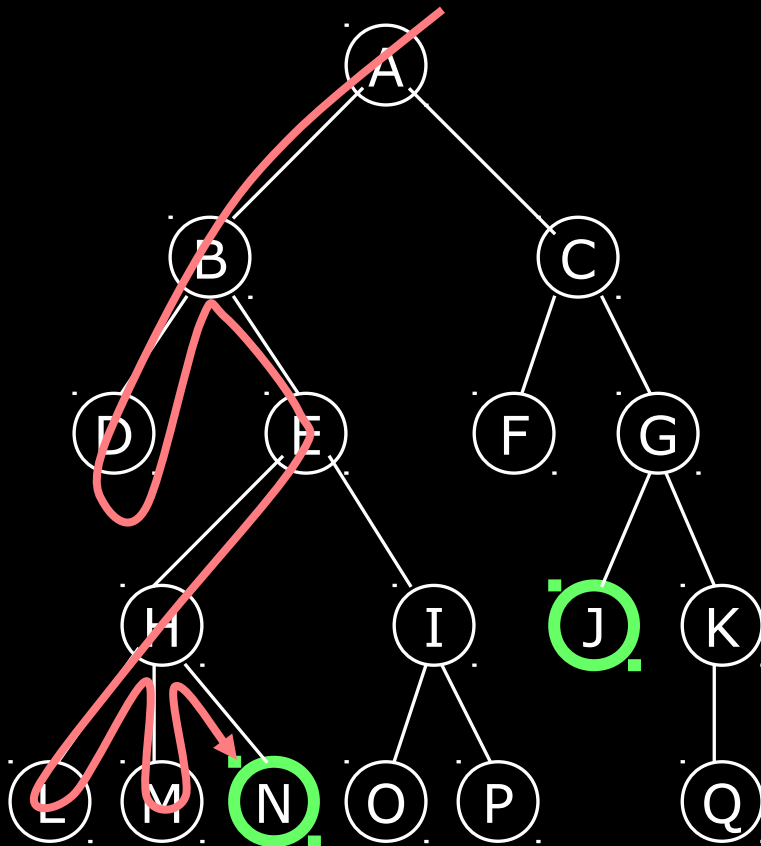

N a J sú vrcholy,
ktoré hľadáme

Nachádza sa N
alebo J v strome?

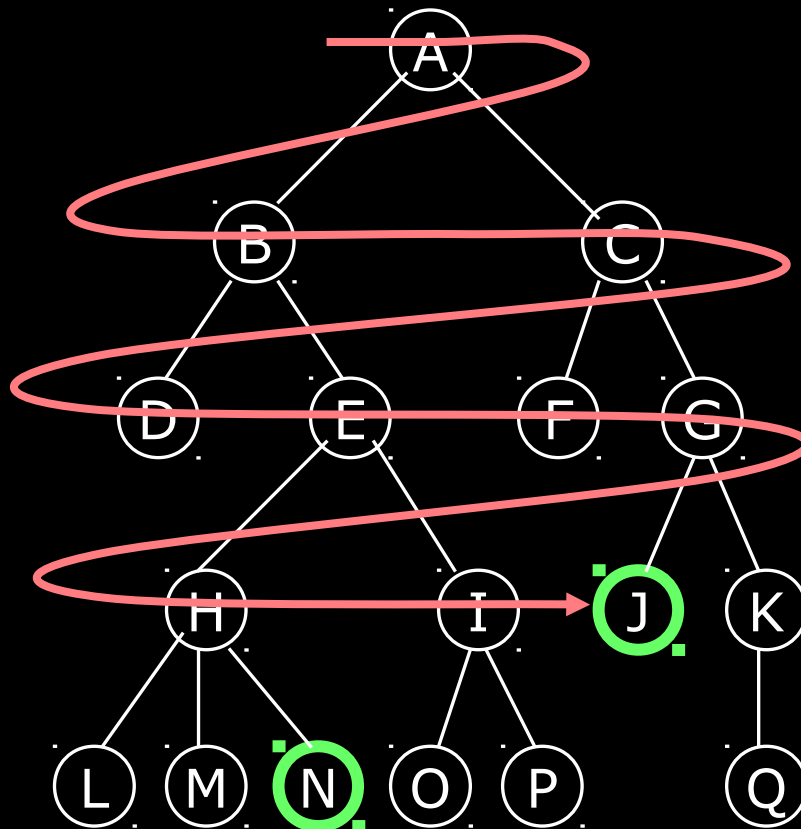
Cieľové
vrcholy

Hľadanie do hĺbky

Vrcholy sú navštívené v poradí: A B D E H L M N I O P C F G J K Q

Hľadanie do šírky

Vrcholy sú navštívené v poradí: A B C D E F G H I J K L M N O P Q

J je nájdené pred N

Hľadanie do hĺbky

```
put the root node on a STACK;  
  
while (stack is not empty) {  
    remove a node from the stack;  
  
    if (node is a goal node) return success;  
  
    put all children of node onto the stack;  
}  
  
return failure;
```


Hľadanie do šírky

```
put the root node on a QUEUE;  
  
while (queue is not empty) {  
    remove a node from the queue;  
  
    if (node is a goal node) return success;  
  
    put all children of node onto the queue;  
}  
  
return failure;
```

Pre veľký strom, hľadanie do šírky môže mať veľké nároky na pamäť

Pre veľký strom, hľadanie do hĺbky môže trvať dlho pre cieľový uzol blízko koreňa

Zložitosť DFS, BFS: $O(|E|)$

$|E|$ je kardinalita (mohutnosť) množiny E , t.j. počet hrán

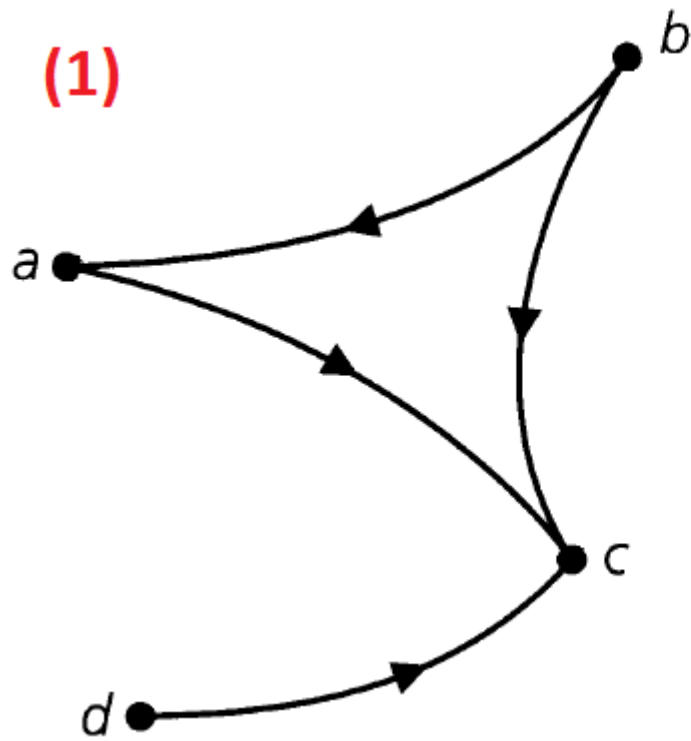
DFS, BFS

BFS = breadth first search

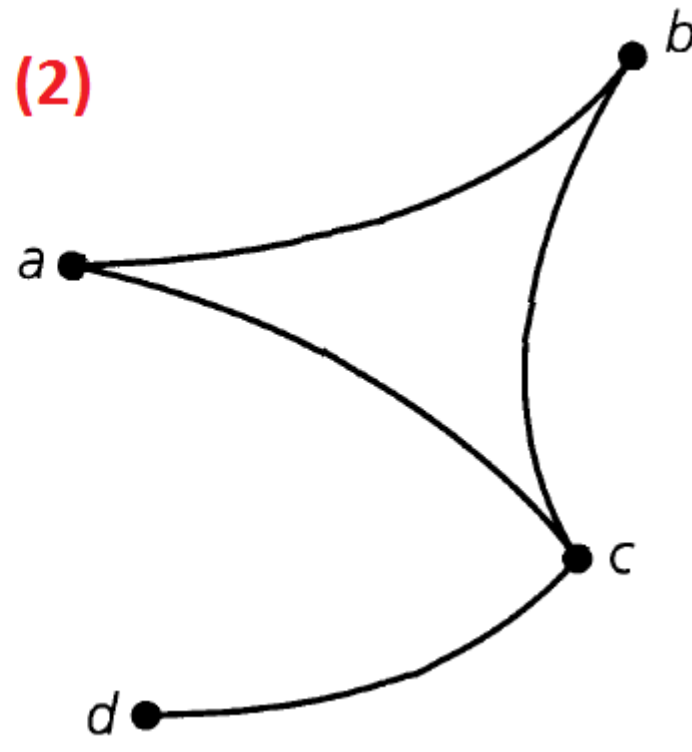
DFS = depth first search

Implementuj DFS, ktorý hľadá len do hĺbky `depth_limit`

Orientovaný graf

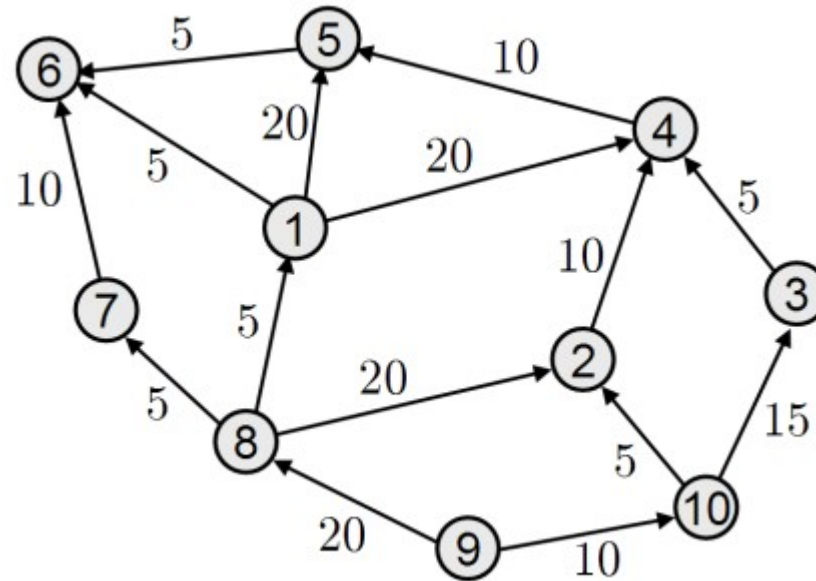

Directed graph
Orientovaný graf

Undirected graph
Neorientovaný graf

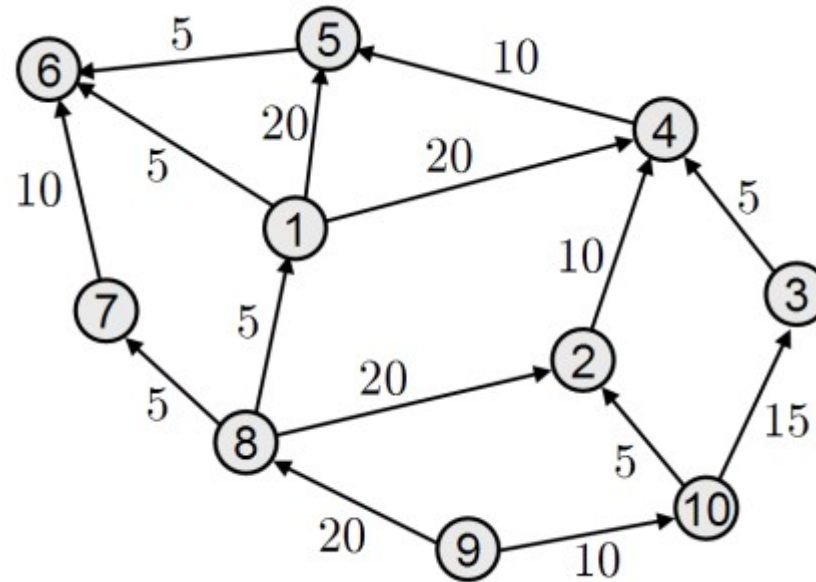
Hranovo-ohodnotený graf

Orientovaný hranovo-ohodnotený graf

Aká je najkratšia cesta z vrcholu 10 do vrcholu 6?

Hranovo-ohodnotený graf

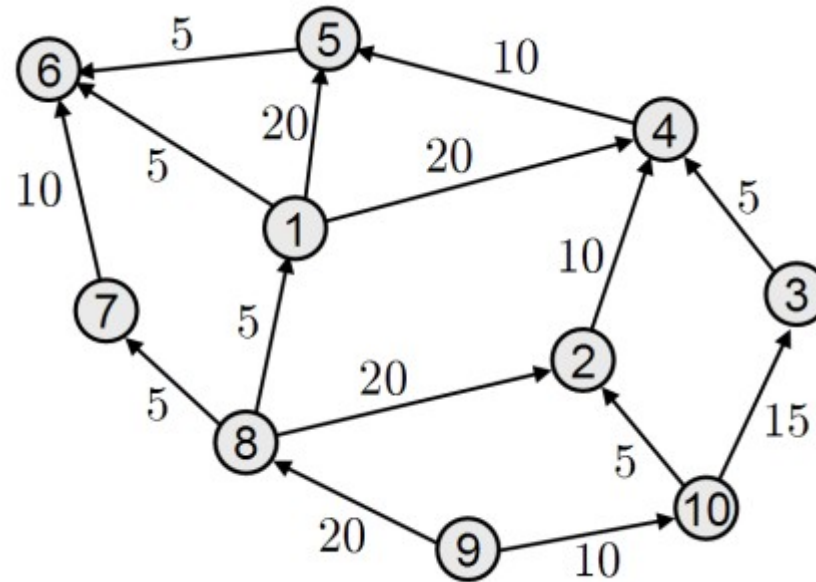
$$G = (V, E, w) \text{ alebo } G = (V, E)$$

w je funkcia $E \rightarrow \mathbb{R}$, kde $\mathbb{R}$ je množina reálných čísel

V je množina vrcholov

E je množina hrán: $V \times V$

Hranovo-ohodnotený graf

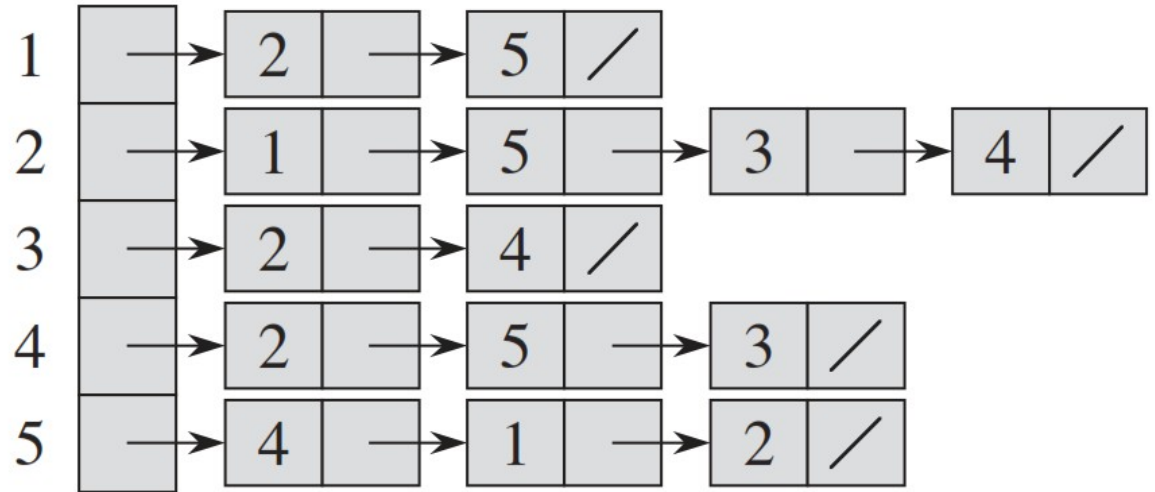
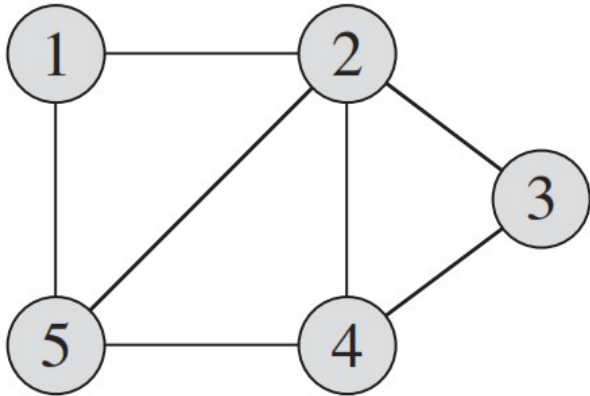
$G = (V, E, w)$ alebo $G = (V, E)$

V = vertices

E = edges

Reprezetácia grafu

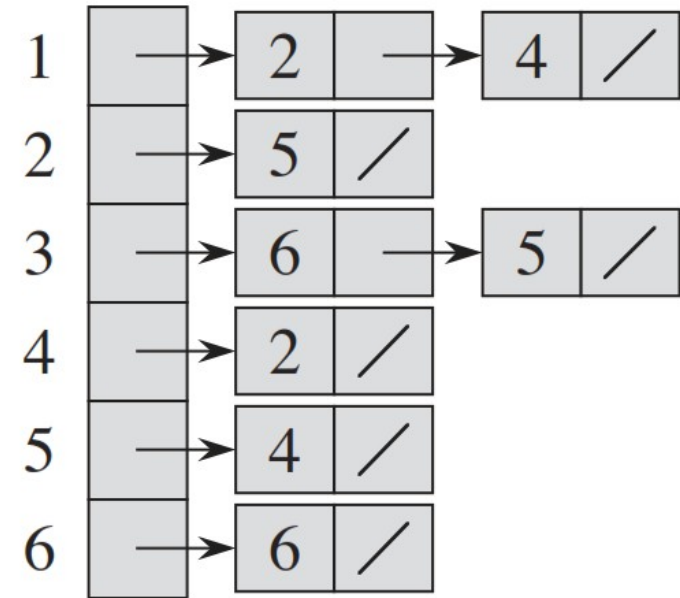
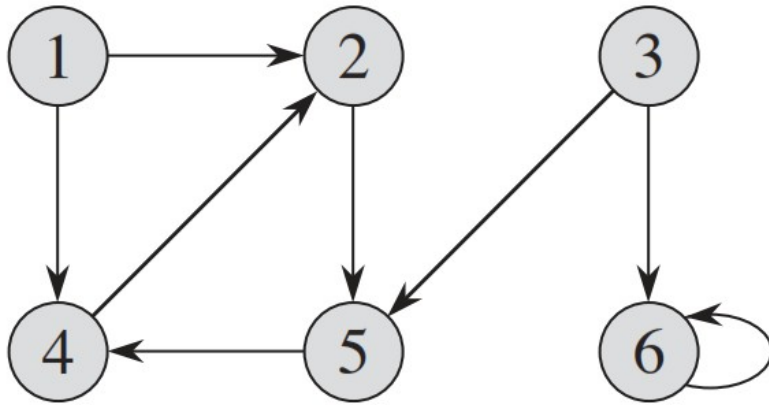

Zoznam susedov
Adjacency list

	1	2	3	4	5
1	0	1	0	0	1
2	1	0	1	1	1
3	0	1	0	1	0
4	0	1	1	0	1
5	1	1	0	1	0

Matica susedov
Adjacency matrix

Orientovaný graf

Zoznam susedov
Adjacency list

	1	2	3	4	5	6
1	0	1	0	1	0	0
2	0	0	0	0	1	0
3	0	0	0	0	1	1
4	0	1	0	0	0	0
5	0	0	0	1	0	0
6	0	0	0	0	0	1

Matica susedov
Adjacency matrix

BFS: pseudocode

BFS(G, s)

```
1  for each vertex  $u \in G.V - \{s\}$ 
2       $u.color = \text{WHITE}$ 
3       $u.d = \infty$ 
4       $u.\pi = \text{NIL}$ 
5   $s.color = \text{GRAY}$ 
6   $s.d = 0$ 
7   $s.\pi = \text{NIL}$ 
8   $Q = \emptyset$ 
9  ENQUEUE( $Q, s$ )
10 while  $Q \neq \emptyset$ 
11      $u = \text{DEQUEUE}(Q)$ 
12     for each  $v \in G.Adj[u]$ 
13         if  $v.color == \text{WHITE}$ 
14              $v.color = \text{GRAY}$ 
15              $v.d = u.d + 1$ 
16              $v.\pi = u$ 
17             ENQUEUE( $Q, v$ )
18      $u.color = \text{BLACK}$ 
```

Farba = {white, gray, black}

white nenájdenny

gray nájdenny

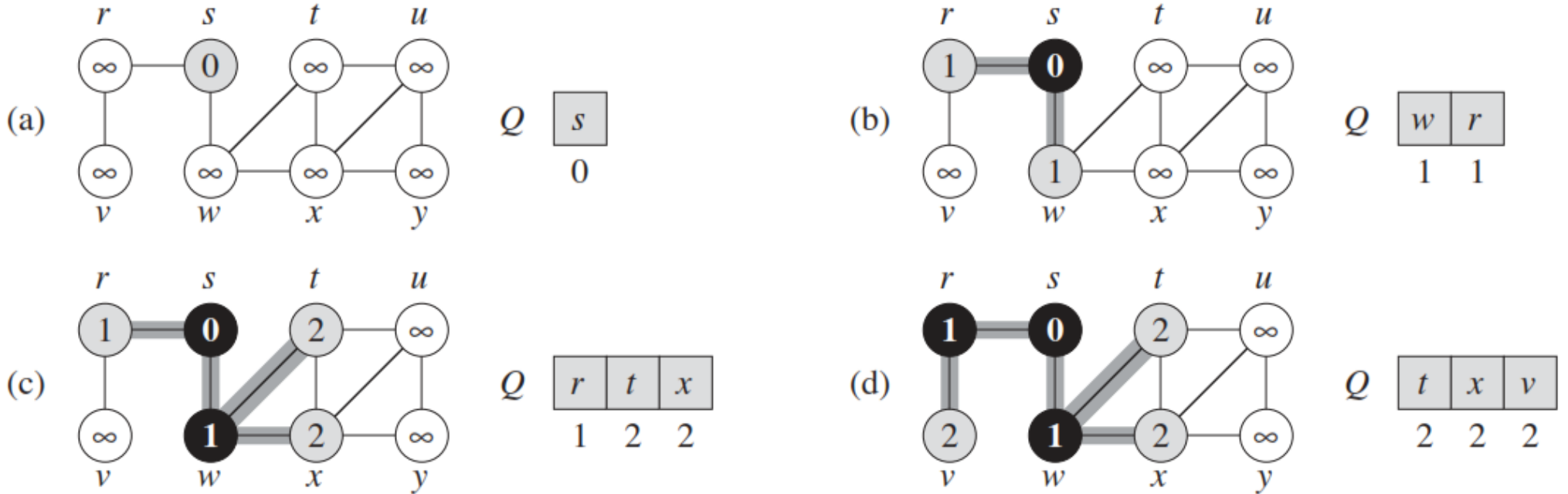
black všetci susedia
nájdenny

$u.d$ je vzdialenosť z s do u

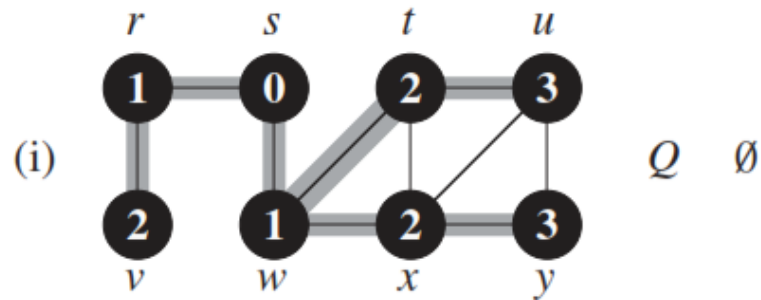
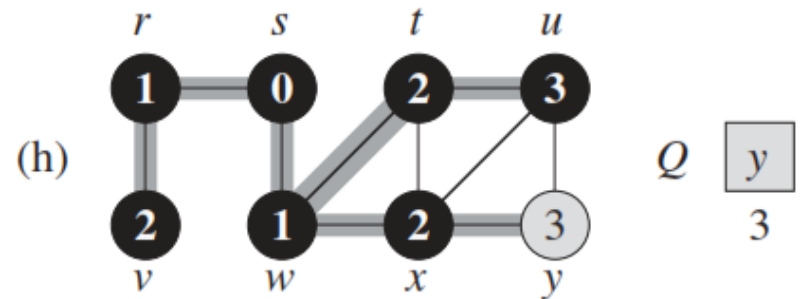
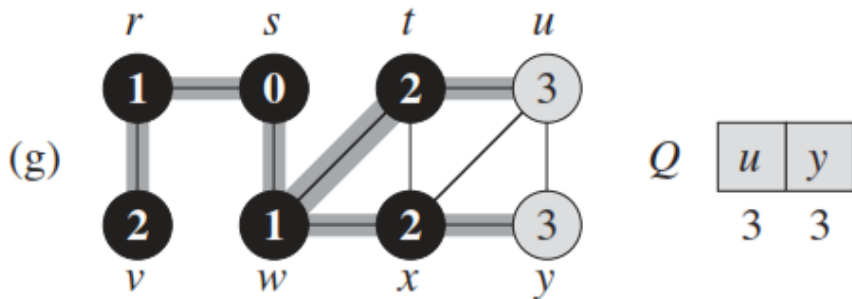
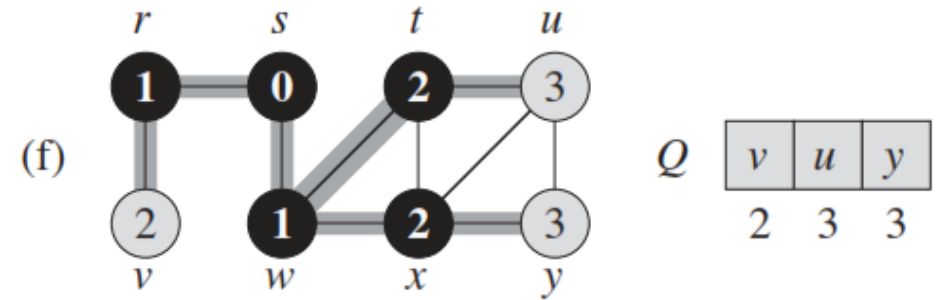
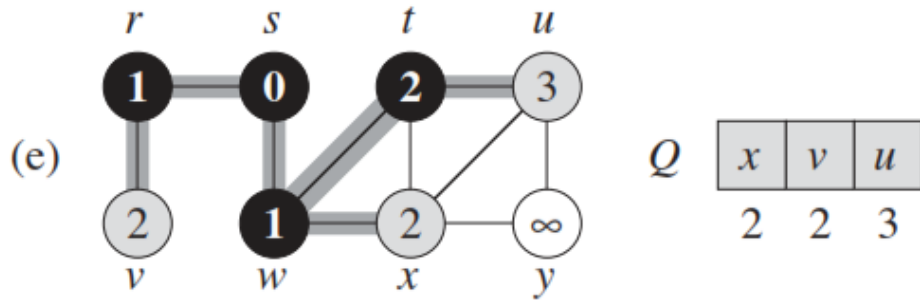
$u.\pi$ je predchodca u
(predecessor)

Q je fronta (queue)

BFS: príklad

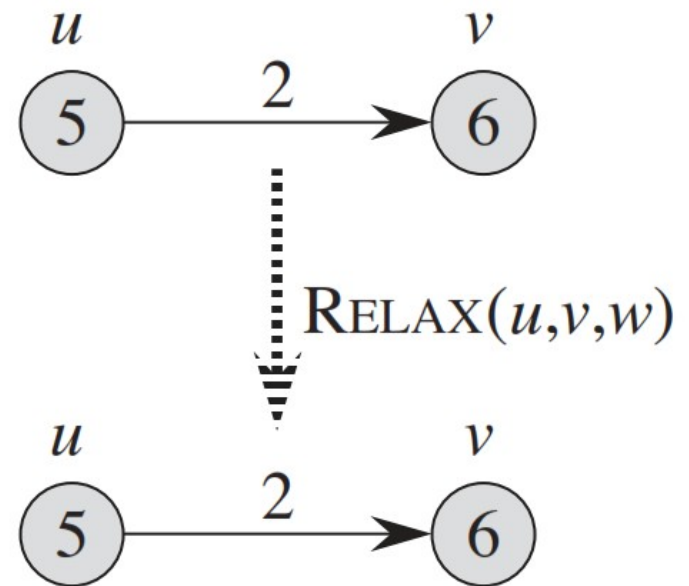
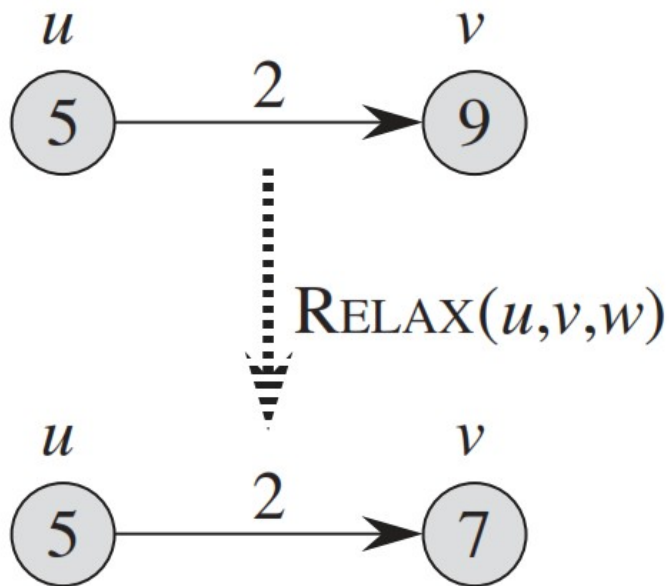
BFS: príklad

Najkratšia cesta: relaxácia

RELAX(u, v, w)

- 1 **if** $v.d > u.d + w(u, v)$
- 2 $v.d = u.d + w(u, v)$
- 3 $v.\pi = u$

Najkratšia cesta: inicializacia

INITIALIZE-SINGLE-SOURCE(G, s)

- 1 **for** each vertex $v \in G.V$
- 2 $v.d = \infty$
- 3 $v.\pi = \text{NIL}$
- 4 $s.d = 0$

Dijkstrov algoritmus

DIJKSTRA(G, w, s)

```
1 INITIALIZE-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
2  $S = \emptyset$ 
3  $Q = G.V$ 
4 while  $Q \neq \emptyset$ 
5      $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
6      $S = S \cup \{u\}$ 
7     for each vertex  $v \in G.Adj[u]$ 
8         RELAX( $u, v, w$ )
```

S je množina
vrcholov, ktorých
vzdialenosť od s
je už známa

Q je min priority
queue

w je nezáporné
ohodnotenie
hrany

DIJKSTRA(G, w, s)

G je orientovaný graf

1 INITIALIZE-SINGLE-SOURCE(G, s)

2 $S = \emptyset$

3 $Q = G.V$

4 **while** $Q \neq \emptyset$

5      $u = \text{EXTRACT-MIN}(Q)$

6      $S = S \cup \{u\}$

7   **for** each vertex $v \in G.Adj[u]$

8   RELAX(u, v, w)

$O(|V|)$
minimum: $O(\log |V|)$

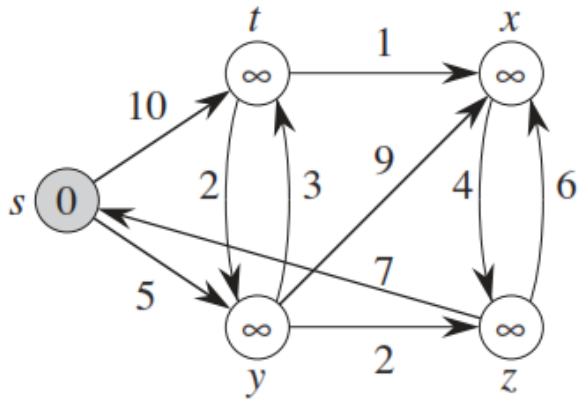
$O(|E|)$, celkovo

decrease key: zmena
hodnoty vzdialenosti,
 $O(\log |V|)$

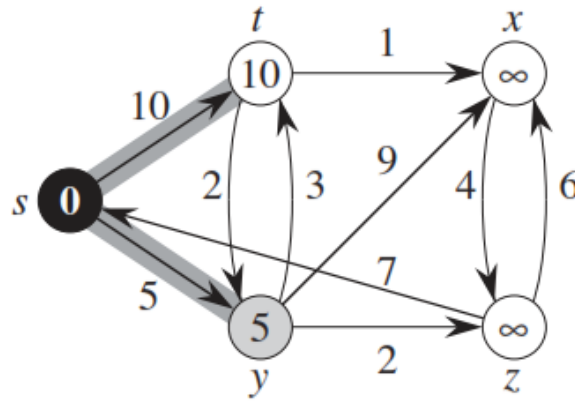
Heap: $O((|E| + |V|) \log |V|)$

Fibonacci heap: $O(|E| + |V| \log |V|)$

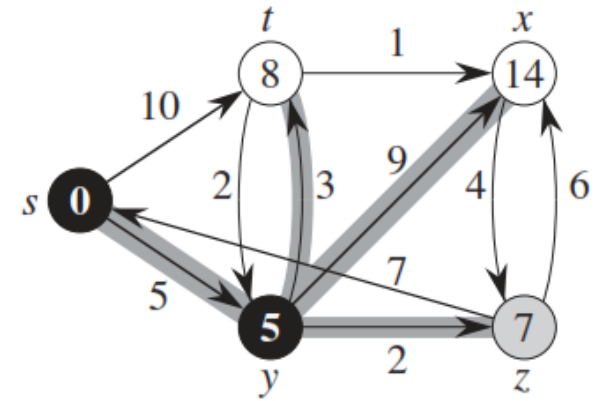
Dijkstrov algoritmus

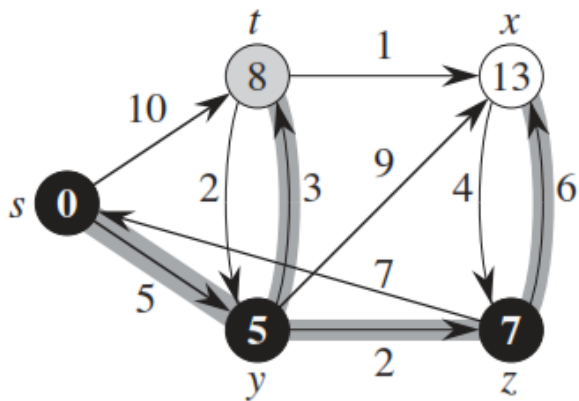
(a)

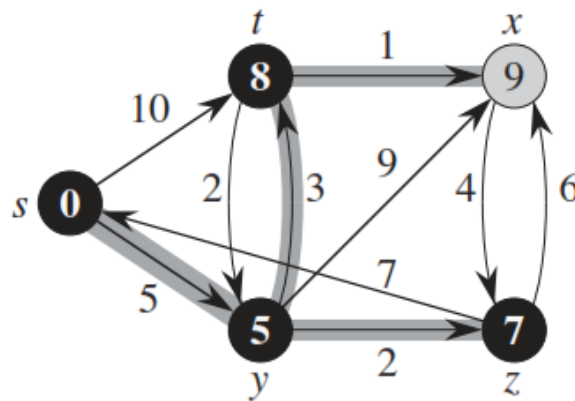
(b)

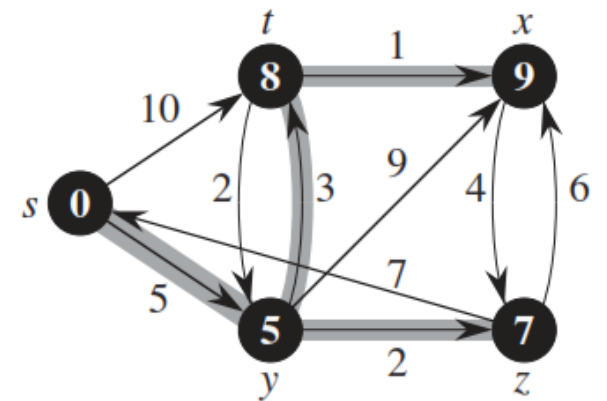
(c)

(d)

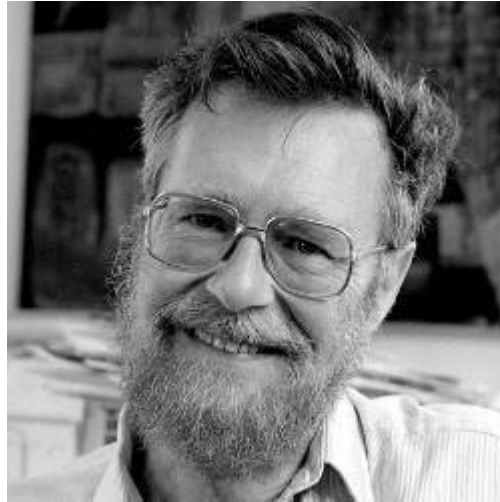

(e)

(f)

Edsger Wybe Dijkstra

Najkratšia cesta: 1959, Holandsko

Úlohy

Príklad, keď Dijkstra nenájde najkratšiu cestu v grafe so zápornými hodnotami hrán?

Aký je výstupný stupeň každého vrcholu?
Výstupný stupeň v orientovanom grafe je počet hrán vychádzajúcich z vrcholu.

Vypočítaj priemer (diameter) grafu.
Priemer je najdlhšia najkratšia cesta v grafe.